

Budgetförslag från S, V och Mp

Budget 2011-2014 Bollebygds kommun

Omvärld, Världen, EU, Sverige

Den fleråriga finanskrisen och lågkonjunkturen håller på att bottna och sakta ökar framtidstron. Dock finns det moln på himlen. Oro finns i ekonomin orsakad av stora ekonomiska underskott hos flera sydeuropeiska länder främst Grekland. Även Storbritannien har ett stort underskott. I Sverige överlämnade den socialdemokratiska regeringen 2006 en stabil ekonomi med överskott till en moderatledd regering. Trots att den nya regeringen deklarerade att statens finanser inte skulle försämrats har man gått från överskott till ett stabilt underskott, inte för att kraftfulla åtgärder vidtas för att mildra effekter av krisen, utan för att möjliggöra stora skattesänkningar för främst höginkomsttagare med lånade pengar. Dessutom har man sålt ut stora värden av gemensamt ägande som vi aldrig kan få tillbaka.

Vi lider av en hög arbetslöshet och Europas högsta ungdomsarbetslöshet. Den nedmontering av välfärdssystemet som regeringen systematiskt bedrivit ser vi nu effekterna av. Nu när vi behöver bra system för att mildra effekterna av finanskrisen och hjälpa människor tillbaka till arbetslivet, märker vi bristerna. Fler och fler ramlar rakt igenom de sociala skyddsnetten och hamnar hos socialkontoren, bl.a. har idag bara hälften av de arbetslösa rätt till ersättning från a-kassan. Antalet fattiga och speciellt fattiga barn ökar, samtidigt som de rika blir allt rikare. De ekonomiska klyftorna ökar för varje år. Detta är regeringens målmedvetna politik. De har kallat det att "väcka det sovande folket" (Fredrik Reinfeldt).

Den moderatledda regeringen talar om "välfärdens kärna" utan att definiera vad de menar och framför allt, vad som inte ingår i kärnan. Eftersom kärnan är den hårda mitten i en frukt som är kvar när man avlägsnat allt mjuk runt omkring, förstår man att deras tanke är att välfärden och välfärdssystemen ska bantas ner till den absolut lägsta nivån, att människor inte svälter ihjäl, inte står utan tak över huvudet samt får basal sjukvård och skolundervisning. Detta system finns i bl.a. USA. Det är frågan om det är detta som det svenska folket vill ha.

Vi vill hellre se ett system där människors möjligheter ökar genom att vi har en bra bottenplatta av solidariska system som hjälper till när det behövs, av skilda skäl. Alla har inte samma förutsättningar, förmågan är inte alltid densamma under livet, då hjälps vi alla åt, genom våra kommuner/landsting och våra välfärdssystem. Detta är inget man ska behöva be om utan detta ska vara en rättighet.

Kommunen

Vi vet att belastningarna på kommunerna består under 2011. Företagens kapacitet används inte fullt ut. Ökningen av antalet jobb kommer därför långsamt. Detta innebär att belastningarna på kommunernas verksamheter fortgår. Dessutom ökar intäkterna inte förrän vi får fler sysselsatta. Den moderatledda regeringen anser att kommunernas ekonomi inte längre är bekymmersam. Därför väljer man att inte stötta kommunsektorn som man gjort tidigare år.

Det rödgröna regeringsalternativet har en annan syn. Kommunerna står för mycket av den

solidariskt finansierade välfärden. De är också stora arbetsgivare. Om de tvingas till fortsatta nedskärningar blir det fler människor som får sämre förutsättningar i livet och arbetslösheten ökar. Därför vill våra partier stödja landstingen och kommunerna med ca 12 miljarder under två år. Detta har vi räknat med i vårt budgetalternativ.

Vårt alternativ

Inriktningsmål och uppföljning

Vi föreslår att kommunen utvecklar årsredovisningen att även innefatta ett s.k. välfärdsbokslut. Tanken är att ge en bild över, ifall de åtgärder som vidtas medför förbättringar för våra invånare. Genom att sammanställa den statistik och de undersökningar som redan finns kan detta göras förhållandevis enkelt. Bokslutet kan sedan utvecklas eftersom. Välfärdsbokslutet är också ett bra underlag för en diskussion om inriktningsmålen. Det blir en faktamässigt underbyggd diskussion. Vi behöver också hårdare prioritera mellan målen och tidsbegränsa prioriteringarna. Nedbrytningen av inriktningsmålen till effektmål i nämnder och styrelser bör förfinas och styras upp. Kanske bör nämnderna och styrelse i tidigt skede rapportera till kommunfullmäktige om vilka effektmål de valt. Uppföljningen bör ske på likartat sätt från samtliga verksamheter. Idag väljer nämnder och styrelse lite fritt om hur de redovisar. Vi har ingen avvikande mening om dagens inriktningsmål men anser att vi behöver se över systemet.

Vi ger mer resurser till skolan och omsorgen

Kommunernas ekonomi är även under 2011 ställd under hård press. Därför krävs återhållsamhet. Trots detta lyckas vi tack vare den rödgröna budgetmotionen i riksdagen och en mindre skatthöjning göra ett budgetförslag med både framtidstro och ekonomiskt balans. Flera år med stora besparingar har tagit bort mycket av möjligheten av det ”personliga och människovärdiga” i kommunens verksamhet. Att ha tid att prata med vårdtagaren, att verkligen se till att eleven som sitter tyst i hörnet av klassrummet också mår bra, hinns inte med idag. Det extra stödet till speciellt utsatta elever utan fysiska funktionshinder är borttaget. Barngrupperna i förskolan är redan nu i flera förskolor för stora. Antalet anställda som hjälper våra gamla har minskat. Därför säger vi nej till fortsatta besparingar under 2011 inom skolan/förskolan och omsorgens verksamheter.

Åtgärder för arbetslösa

Arbetslösheten måste bekämpas. Den innebär stora lidande för den som drabbas och stora kostnader för stat och kommun. Detta är ett delat ansvar mellan staten och kommunen. Vi anser att kommunen ska ta stort ansvar för samordning av de gemensamma resurserna. Vi vill att kommunen ska ha en stor beredskap för att ordna praktikjobb, främst för ungdomar. Vi vill också, där så är möjligt, erbjuda lämplig sysselsättning för personer med försörjningsstöd. Behövs det extra resurser för att bereda arbetslösa sysselsättning är vi beredda att använda medel från kontot för oförutsedda kostnader. I budgeten ger vi 100 tkr extra för att bereda fler ungdomar sommarjobb. Det innebär 20 fler ungdomar kan beredas sommarjobb.

Kollektivtrafik och cykel

Som utpräglad pendlingskommun är en väl fungerande kollektivtrafik avgörande för att kommunen ska vara attraktiv att bo i. Vi kommer att aktivt arbeta för ökad turtäthet, att priserna på resor över kommungränsen ska sänkas och att den inomkommunala trafiken med anslutningar mot Göteborg och Borås byggs ut. Dessutom behöver vi se över behovet av pendelparkeringar. Idag är dessa ofta fulla. Vi vill tillsätta en speciell beredning inom kommunfullmäktige för att arbeta fram en kollektivtrafikplan för mandatperioden. Vi inser att om vi ska nå det nationella målet att fördubbla antalet kollektivtrafikresor till 2020 behöver vi använda mer skattepengar till kollektivtrafik. För att uppmuntra och underlätta cykelåkandet vill vi bygga ut ett cykelbanenät längs våra större vägar. Detta kräver en långsiktig satsning med utbyggnad i etapper. Vi föreslår en långsiktig prioriteringsplan för detta. Dessutom tror vi att det behövs att kommunen skjuter till pengar som

kan användas som medfinansiering i diskussion med trafikverket, en s.k. cykelbanepott.

Vi vill undersöka möjligheten att starta en bil och elcykelpool i kommunen. Liknande pooler finns på flera ställen i landet.

I S, V, Mp:s gemensamma budgetmotion i riksdagen finns särskilda potter avsatta för kollektivtrafik och cykelsatsningar som vid rödgrön valseger kommer att kunna medfinansiera kommunala satsningar.

Föregångare på hållbar utveckling

Vår gemensamma målsättning är att Bollebygds kommun ska inom 10 år vara känd som en föregångare av hållbar utveckling – ekonomiskt, ekologiskt och socialt.

Vi vill uppmuntra dialog och delaktighet. Nya former för detta ska provas. Byalag och andra lokala utvecklingsgrupper är viktiga i detta arbete.

Kommunens miljöarbete ska kopplas till de nationella och regionala miljömålen samt följas upp årligen. Vi vill satsa på naturliga, säsongsanpassade livsmedel i kommunens verksamheter samt ställa etiska och sociala krav. Halvfabrikat ska successivt avvecklas.

Kommunens översikts- och detaljplanarbete ska genomsyras av miljötänkande och långsiktighet. Förutom utvecklingen av Bollebygds tätort vill vi prioritera framtagande av en utvecklingsplan för Töllsjö och en detaljplan för Örlid i Olsfors.

Vi vill arbeta för att sjöar och vattendrag ha rent friskt vatten och uppfylla kraven i EU:s vattendirektiv. Arbetet med att möjliggöra för laxartade fiskar att vandra fritt i vattendragen ska fortsätta.

Strandskyddet ska värnas för att garantera invånarnas tillgång till stränderna.

Eko-turismen är på frammarsch. Inom kommunen finns flera lokal entreprenörer inom denna bransch. Vi bör stödja denna utveckling.

Bland våra politiska prioriteringar för 2011 finns bl.a:

- Stopp för besparingar inom förskola/skola och omsorgen.
- Vi avsätter 400 tkr för att starta upp musik/kulturskola i kommunen från hösten 2011. Vi är tillsammans med tre andra kommuner i Sverige ensamma om att inte erbjuda våra barn detta.
- Vi återställer bidraget till studieförbund till tidigare nivå. Vi har valt att inte minska bidraget till våra övriga föreningar i samband med att vi tar bort nolltaxan för kommunens lokaler. Samma sak bör även gälla studieförbunden.
- Vi avsätter 1.000 tkr per år till underhåll av våra fastigheter, vägar, gång- och cykelvägar. Vi vet att detta är eftersatt sedan många år, därför behövs det ett tillskott för att förhindra kapitalförstöring och stora framtida kostnader. Det är också viktigt för våra anställda, vårdtagare och barn att de har en bra miljö.
- Vi tillför kulturverksamheten 500 tkr. Den tjänst på biblioteket som försvann i budgeten 2010 återinförs. Vår lilla kulturverksamhet, minst i hela regionen, kan vi inte spara på.
- Vi tar bort vårdnadsbidraget.
- Vi ökar möjligheten för anställda som jobbar deltid att få 100 % fast tjänst och därigenom göra det möjligt för kvinnor att leva på sin lön. Heltid ska vare en rättighet och deltid en möjlighet. Detta kostar inga pengar för kommunen utan tvärt om tror vi, att vi med denna åtgärd kan spara pengar.

- Vi inrättar direkt efter valet en politiskt beredning under fullmäktige med uppdrag att ta fram in kollektivtrafikplan för kommunen.
- Vi gör en långsiktig plan för utbyggnaden av cykelbanor samt avsätter pengar till detta i investeringsbudgeten varje år.
- Vi utökar anslaget till sommarjobb för ungdomar med 100 tkr. Det innebär att ytterligare ca 20 ungdomar, kan erbjudas sommarjobb.

Nedanstående tabell är en sammanställning av de utökade behov som framkom under budgetförhandlingen samt de politiska prioriteringar vi föreslår.

Tillkommande	Behov		Förslag	Kommentar
VA 85%	900		900	Justering av självfinansieringsgraden från dagen orimliga 95% till 85%
Hyror Bollegården	1 000	(1-2 000)	1 000	Tillkommande hyreshöjning för den ombyggda delen av Bollegården. Osäker nivå beroende på ränteläget.
Spec gymnasie	1 700		1 700	Gymnasieplatser till elever med särskilda behov
Fler år gymnasie	2 300		1 000	Ca 10% av gymnasieeleverna byter program. Ger ett extra gymnasieår
Överförmyndare	300		300	Ny organisering överförmyndarverksamheten
Skogsavverkning	700		700	Minsking från orealistisk nivå, 850 tkr till 150 tkr
IFO	500		Awaktar	Utökning p.g.a. fler utredningar
Utb förtroendevalda	200		200	Utbildning ny mandatperiod
Miljöinspektör 50%	250		250	Utökning av obesatt 50% tjänst till 100% enligt behovskartläggning
Vägbidrag Morjhult	184		184	Inkommen ansökan enligt regler om vägbidrag
Arkitekt	500		Awaktar	Tillsättning av vakant tjänst som blivit besparing
Bidrag till studieförbund			100	Återställning av besparing
Musik/Kulturskola			400	Införs hösten 2011
Underhåll			1 000	Underhåll fastigheter/GC-vägar och gator
Tjänst biblioteket			500	Tjänst på biblioteket som togs bort 2010
Fler sommarjobb ungdomar			100	
Borttagande av vårdnadsbidrag			-500	
Summa	8 534		7 834	

Finansiering

För att finansiera verksamheten använder vi det tillskott som föreslås i vår rödgröna budgetmotion i riksdagen. Det innebär 6 miljoner extra år 2011 och 7 miljoner för år 2012. Dessutom föreslår vi att skatten höjs med 25 öre vilket innebär ett tillskott på 3.835 tkr för 2011, 3.988 tkr resp. 4.168 tkr för år 2012 och år 2013.

Investeringsbudget 2011-2013

Vi har ett stort behov av investeringar de närmaste åren för nybyggnation av matsal/kök och förskolor, renoveringar av skolor, gator och gång- och cykelvägar mm. Det innebär att vi måste låna pengar till delar av detta. Denna låneskuld belastar framtida budgetar och måste balanseras med motsvarande minskningar av verksamhet. Därför måste vi hålla skuldbördan så låg som möjligt. Vi föreslår att kommunen sätter upp ett ekonomiskt mål för maximal belåning på 100 miljoner kronor. Hur mycket av dessa investeringar som kan genomföras varje år är beroende på förvaltningens resurser. Vi vet att ett antal projekt blir framflyttade varje år. Vårt regeringsalternativ föreslår inrättandet av ett bidrag för kommuner som renoverar skolbyggnader s.k. ”Skol-rot.” Eftersom en stor del av vår investeringsbudget innehåller sådan upprustning är detta en möjlighet att minska investeringskostnaderna. Vi vill dessutom införa en cykelbanepott till investeringsbudgeten.

Vi anser att det finns stora osäkerheter kring investeringarna därför avstår vi nu att lämna förslag till till investeringsbudget men återkommer med förslag till kommunfullmäktige i november.

Förslag S, V, Mp driftbudgetramar 2011 - 2013

Nämnd	2011	2012	2013
Kommunfullmäktige	-1 127	-1 155	-1 184
Revisionen	-707	-725	-743
Valnämnd	-72	-74	-75
Överförmyndare	-603	-618	-634
Kommunstyrelse	-60 614	-60 066	-61 211
Barn- & utbildningsnämnd	-179 263	-182 080	-187 046
Omsorgsnämnd	-104 875	-106 158	-106 573
Bygg- & miljönämnd	-2 377	-2 395	-2 421
Summa nämnder	-349 638	-353 271	-359 887
Ofördelad budget	-6 124	-9 624	-13 124
Personalbefrämjande åtgärder	-600	-600	-600
Finansförvaltning	5 576	5 576	5 576
Räntenetto	-3 000	-4 000	-5 000
Summa centralt	-4 148	-8 648	-13 148
S:s verksamhets nettokostn	-353 786	-361 919	-373 035
Skatter & SB (SKL sep)	355 323	368 133	375 776
Budgeterat resultat	1 537	6 214	2 741